

in.ihned.cz/zahranici

s Cookovým památníkem, připadne do Národního historického parku Pu'uhonua O Honaunau (doslova Posvátné útočiště v Honaunau). Je to malý cíp pobřeží, který v 15. až 19. století poskytoval právo azylu těm, kdo porušili kapu. Museli sem doplavit z moře, což nebylo až tak snadné, protože byli nuceni překonávat silné proudy a ostré útesy a v neposlední řadě riskovali i napadení žraloky. Když se provinilci podařilo dosáhnout břehu, přítomní kněží mu po provedení rituálu na usmíření bohů poskytl rozhřešení a mohl se vrátit domů. Nejjižnější výběžek ostrova South Cape je zároveň i nejjižněji položeným místem Spojených států. Jiho-východní pobřeží ostrova, oblast Puna, patří k nejméně osídleným a turisticky navštěvovaným. Všude jsou stopy nedávné sopečné činnosti – pláže s černým pískem (rozmělnná

láva), vesnice Kalapana, po-hřbená lávou, a Lava Trees Monument, les lávových stromů.

Vedle okružní silnice vede napříč ostrovem i tzv. Saddle Road, po níž se můžeme dostat i k odbočce na vrchol Mauna Key s jednou z nejvýznamnějších astronomických observatoří světa. Odtud se nám otevře nádherná vyhlídka na moře a mraky pod námi.

Maui

Druhému největšímu ostrovu se přezdívá Údolní ostrov, protože se skládá ze dvou horských masívů, oddělených nízkou šíjí; větší z nich je obrovská nečinná sopka Haleakala, dosahující výše 3055 m. Její svahy a vrcholový kráter o obvodu 34 km tvoří Národní park Haleakala a spolu s plážemi západního pobřeží představuje hlavní atrakci ostrova. Kráter Haleakala (což znamená „Dům slunce“) je místem, kde podle

domorodé legendy havajský bůh Maui dokázal slunce zastavit na obloze. Jeho návštěvu bychom si neměli dát ujít – ostatně až k návštěvnímu středisku parku na okraji kráteru se dostaneme po pohodlné silnici, neboť představuje podivuhodný svět, zcela odlišný od toho dole. Ze všeho nejvíc připomíná měsíční krajinu, avšak v místech s dostatečnou vláhou roste překvapivě rozmanitá vegetace, včetně několika vzácných, chráněných druhů rostlin. Nejznámější je silversword (tj. stříbrný meč) – nápadná stříbřitá rostlina kulovitěho tvaru. Vyskytuje se zde i chráněná husa nene, ptáčí symbol Havaje. Pro pobyt v národním parku platí stejná pravidla jako zde všude; k volnému kempování je zapotřebí registrace. Většina hotelů je soustředěna u pláží na západní polovině ostrova, levnější ubytování poskytují hostely ve Wailuku. Maui je i rájem surfařů: proslulé jsou vlny u Hooleipa Beach a zejména obávaná Maalaea Pipeline.

Kauai

Neboli Zahradní ostrov je nejstarší a nejzelenější ostrov Havaje; pro svou scenérii bujné vegetace, hlubokých kaňonů a četných vodopádů je pravděpodobně i nejkrásnější. Jako jediný je téměř kruhový, uprostřed s vrcholem Kawaikini, dosahujícím výše 1600 m. Nejpozoruhodnějším a turisticky nejvyhledávanějším přírodním úkazem je Waimea Canyon – 16 km dlouhý a 800 m vysoký kaňon mnoha odstínů barev. Rozeklané útesy oblasti Na Pali na severozápadním pobřeží jsou oblíbenou destinací trekařů, na své si tu přijdou i milovníci fauny (nejvíce druhů ptáků ze všech ostrovů) a podmořského světa (skvělé podmínky pro potápění i šnorchlování). Menší návštěvnost ostrova se ovšem odráží i v horší infrastruktuře a vyšších cenách – nejvýhodnější je samozřejmě kempování či ubytování v hostelech v Kapaa, zdejší penziony Bed&Breakfast stojí kolem \$50. ●

JIRÍ SEDLÁČEK

OBYVATELÉ

Domorodí Havajčané jsou polynéského původu a na ostrovy připluli ve velkých kánoích ze Společenských ostrovů (jejíž součástí je Tahiti) a z Markéz někdy mezi 4. a 13. stoletím. Díky dlouhé izolaci si vytvořili vlastní unikátní kulturu. Jejich společnost byla feudální a kastovní; v čele jednotlivých kmenů (jež mezi sebou často bojovaly) stál král a náčelníci, kteří byli uctíváni jako bozi; k ovládnutí poddaných a otroků využívali systémů zákonů a zákazů kapu (tabu), jejichž porušení se často trestalo smrtí. Zvláštní vrstvu tvořili kněží. Náboženství tvořilo důležitou součást života domorodců: šlo o uctívání přírodních božstev (např. bůh světa a života Kane, bůh války Ky či bohyně ohně Pelé, sídlící v kráteru Kilauea). Havajčané žili ve vesnicích, živil se rybolovem a pěstováním zemědělských plodin (především to byly sladké brambory a taro), chovali ale i prasata, psy a drůbež. Neznali kovy: své nástroje si vyráběli ze dřeva, kamene a mořských lastur.

FOTO: JIRÍ SEDLÁČEK